

REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO FINANCIJA
DRŽAVNA RIZNICA

Sektor za harmonizaciju razvoja sustava unutarnjih kontrola

BILTEN
**SREDIŠNJE HARMONIZACIJSKE
JEDINICE**

broj 34, prosinac 2023.

**MINISTARSTVO FINANCIJA
DRŽAVNA RIZNICA**

**Sektor za harmonizaciju razvoja
sustava unutarnjih kontrola**

Katančićeva 5
10000 Zagreb

Tel: 01 4585 901

e-mail: shj@mfin.hr

web: <https://mfin.gov.hr/istaknute-teme/sredisnja-harmonizacijska-jedinica/107>

Autori:

Andreja Marović
Davor Kozina
Aleksandra Andonovski
Mladenka Planinić
Silvana Šalov
Ljerka Crnković
Jadranka Miri-Pasanec
Danijela Merša
Maja Brkić
Ivana Graf

Korektura i grafičko oblikovanje:

Andreja Marović
Maja Brkić

Poštovani čitatelji,

Uspješno smo završili još jednu poslovnu godinu. Od aktivnosti Središnje harmonizacijske jedinice posebno nas veseli okončanje projekta „Jačanje sustava fiskalne odgovornosti i sustava unutarnjih kontrola“, financiranog sredstvima Europskog socijalnog fonda i provedba radionica na kojima smo educirali više od 700 korisnika budućeg aplikativnog rješenja za dostavu podataka vezano uz Izjavu o fiskalnoj odgovornosti i rad unutarnje revizije.

Nastavili smo provedbu brojnih radionica i seminara iz područja sustava unutarnjih kontrola i unutarnje revizije u svrhu vašeg kontinuiranog usavršavanja i organizirali 18. Godišnji seminar unutarnjih revizora u javnom sektoru.

Vlada Republike Hrvatske usvojila je Objedinjeno godišnje izvješće o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru Republike Hrvatske za 2022. godinu, a od recentnih aktivnosti ističemo pripremu Kataloga izobrazbe za 2024. godinu te najavljujemo 35. ciklus izobrazbe za stjecanje zvanja unutarnjeg revizora za javni sektor.

Slobodno nam se i dalje obraćajte s prijedlozima tema i tekstova kako bismo zajednički dodatno unaprijedili kvalitetu sadržaja našeg Biltena.

Želimo vam puno sreće i uspjeha i u 2024. godini!

NAČELNIK SEKTORA

mr.sc. Niko Raič

SADRŽAJ

1.	AKTIVNOSTI U DRUGOJ POLOVICI 2023.....	5
1.1.	Aktualnosti	5
1.2.	Izobrazba u području sustava unutarnjih kontrola.....	16
1.3.	Izobrazba za unutarnje revizore u javnom sektoru.....	17
1.4.	Međunarodna suradnja i aktivnosti	17
1.5.	Konferencije, seminari, sastanci.....	18
2.	JESTE LI ZNALI?	19
3.	NAJAVA LJUJEMO.....	20
4.	ZAVRŠNE NAPOMENE	22

1. AKTIVNOSTI U DRUGOJ POLOVICI 2023.

1.1. Aktualnosti

1.1.1. Izrada nacrta prijedloga Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru

Krajem lipnja 2024. planirano je usvajanje Nacrta prijedloga Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru na sjednici Vlade Republike Hrvatske.

Izmjene Zakona se odnose na područje upravljanja nepravilnostima (osoba za nepravilnosti i povjerljiva osoba čije je imenovanje uređeno Zakonom o zaštiti prijavitelja nepravilnosti će biti različite osobe; umjesto godišnjeg izvještavanja izmjenama Zakona će se predložiti da se u roku od 15 dana od zaprimanja prijave, o istome obavijesti Sektor za proračunski i finansijski nadzor Ministarstva financija).

Planirane izmjene i dopune Zakona dodatno će se uskladiti s izmijenjenim odredbama Zakona o fiskalnoj odgovornosti iz srpnja 2023. (Narodne novine, br. 83/23). Usklađivanje se odnosi na proširenje obveznika primjene Zakona na sva trgovačka društva u većinskom vlasništvu RH i/ili državnog tijela i/ili jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave te na njihove „tvrtke kćeri“.

Izmjenama i dopunama Zakona će se dodatno naglasiti odgovornost funkcije unutarnje revizije u trgovačkim društvima prema revizijskom odboru (sukladno preporuci iz Izvješća OECD-a o stanju korporativnog upravljanja u pravnim osobama u državnom vlasništvu). Također će se za pravne osobe od posebnog interesa za Republiku Hrvatsku koje Vlada Republike Hrvatske utvrđuje odlukom urediti osnivanje odbora za rizike kao pododbora nadzornog odbora.

U Radnu skupinu za izradu Nacrta Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru imenovani su predstavnici Ministarstva pravosuđa i uprave, Pučke pravobraniteljice, predstavnici akademске zajednice i unutarnje revizije te službenici Ministarstva financija.

1.1.2. Objedinjeno godišnje izvješće o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru Republike Hrvatske za 2022.

Vlada Republike Hrvatske je na sjednici održanoj 30. studenoga 2023., usvojila Objedinjeno godišnje izvješće o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru za 2022. godinu te predložila mјere za unaprjeđenje sustava.

Pregled analize Izjava o fiskalnoj odgovornosti

Provedena analiza sustava unutarnjih kontrola za 2022. temelji se na:

- zaprimljenim Izjavama o fiskalnoj odgovornosti (606 korisnika proračuna)

**REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO FINANCIJA
DRŽAVNA RIZNICA**

Sektor za harmonizaciju razvoja sustava unutarnjih kontrola

- Mišljenju unutarnje revizije o sustavu unutarnjih kontrola (81 Mišljenje)
- podacima iz Objedinjenih godišnjih izvješća Državnog ureda za reviziju o obavljenim revizijama korisnika državnog proračuna i proračuna lokalnih jedinica.

Sustavi unutarnjih kontrola analizirani su u područjima planiranja proračuna/financijskog plana, izvršavanja proračuna/financijskog plana, javne nabave, računovodstva, izveštavanja i ostalog, transparentnosti te upravljanja imovinom.

Iako se iz godine u godinu smanjuje broj korisnika koji su samoprocjenom sustava unutarnjih kontrola utvrdili slabosti u navedenim područjima, i dalje je značajan broj obveznika Ministarstvu financija za 2022. godinu dostavio Izjavu 1b (ukupno 532 obveznika ili 88 %).

Državna razina

Najveći broj korisnika državne razine utvrdio je slabosti u području planiranja i izvršavanja proračuna/financijskog plana te upravljanja imovinom. Najznačajnije utvrđene slabosti odnose se na sljedeće:

- planiranje rashoda i izdataka koji se financiraju iz sredstava Europske unije
- izvršavanje pravomoćnih sudske presude putem postupka prisilne naplate
- nije uspostavljen sustav upravljanja rizicima (dokumentiranja podataka o rizicima koji sadrža najznačajnije strateške i operativne rizike, mjere za postupanje po rizicima te odgovorne osobe i rokove za provedbu mjera).

Kao glavni uzroci slabosti vezani uz planiranje rashoda i izdataka koji se financiraju iz sredstava Europske unije (odstupanje financijskog plana i

konačnog izvršenja veće je od 5 %) su dugotrajni postupci javnih nabava te poremećaji na tržištu radne snage i materijala zbog čega su se radovi na pojedinim objektima odvijali sporijim tempom od predviđenog.

Prema rezultatima analize kod pet državnih tijela, pravomoćne sudske presude izvršavane su dijelom, putem postupka prisilne naplate, što predstavlja smanjenje broja državnih tijela (za šest) koja su na ovo pitanje dala negativan odgovor. U prethodnom razdoblju Ministarstvo financija je u suradnji s Ministarstvom pravosuđa i uprave pokrenulo aktivnosti s Državnim odvjetništvom u cilju unaprjeđenja postupanja vezanih uz pravomoćne sudske presude čime bi se smanjio rizik izvršavanja prisilne naplate s proračunske zalihe, dodatnih rashoda za troškove ovre i zateznih kamata nakon roka za dobrovoljno izvršenje. Pokrenut je niz aktivnosti koje su rezultirale suradnjom dionika u navedenom procesu, ažuriranjem mreže koordinatora za suradnju s Državnim odvjetništvom. Državno odvjetništvo je donijelo Uputu za postupanje te je zadužilo sva odvjetništva (županijska i općinska) na postupanja i rokove vezano uz postupanja sa sudskim presudama, a ministarstva su donijela interne procedure vezane uz postupanje. Navedene aktivnosti utjecale su i na smanjenje broja korisnika koji su utvrdili slabosti u ovom području.

Prema rezultatima analize pet državnih tijela nije uspostavilo sustav upravljanja rizicima. Iz opisa uzroka slabosti i predloženih aktivnosti vidljivo je da se upravljanje rizicima više smatra jednokratnom aktivnosti odnosno nije izravno povezano s procesom donošenja odluka.

Prilikom izrade akata strateškog planiranja (provedbeni programi, godišnji planovi rada) i izrade proračuna za naredno razdoblje, uz definirane ciljeve razmatraju se i potencijalni rizici koji mogu utjecati na njihovo ostvarenje. Ministarstvo financija će u 2024. ažurirati postojeće Smjernice za upravljanje rizicima u institucijama javnog sektora (iz 2017.) te ih uskladiti s najboljom praksom i održati sastanke s predstavnicima korisnika

proračuna kako bi upravljanje rizicima postalo sastavni dio procesa donošenja odluka, ugrađeno u dnevne aktivnosti rukovoditelja.

Lokalna i područna (regionalna) razina

Analiza dostavljenih Upitnika o fiskalnoj odgovornosti pokazuje da na razini županija, gradova i općina i dalje najveći broj jedinica utvrđuje slabosti u području upravljanja imovinom (60 % županija, 84 % gradova i 75 % općina), u području izvršavanja proračuna (55 % županija, 77 % gradova i 69 % općina) te u području računovodstva (30 % županija, 52 % gradova i 48 % općina).

Najznačajnije slabosti utvrđene u području upravljanja imovinom su sljedeće:

- nije donešena strategija upravljanja i raspolažanja nekretninama
- na temelju strategije upravljanja i raspolažanja nekretninama nije donezen godišnji plan za ostvarenje ciljeva utvrđenih u strategiji
- za nekretnine u vlasništvu nisu upisana ili su upisana djelomično vlasnička prava u zemljišnim knjigama
- za nekretnine koje nisu u funkciji nisu poduzimane ili su djelomično poduzimane aktivnosti za stavljanje istih u funkciju, odnosno korištenje prema utvrđenoj namjeni
- prije stjecanja nekretnina nije izrađena analiza kojom je utvrđena opravdanost odabranog oblika stjecanja nekretnine, ili je analiza nepotpuna.

Slabosti utvrđene u ovom području sporo se otklanjaju. Razlog tome je kompleksnost područja u čije je uređenje često uključen velik broj vanjskih dionika, uključujući i druge institucije sa svojom većom ili manjom učinkovitošću. Međutim, važno je naglasiti da je većina županija, 71 % gradova i 83 % općina donijelo pisanu proceduru kojom su detaljno utvrđeni poslovi upravljanja i raspolažanja nekretninama te ovlasti i nadležnosti

zaposlenika za obavljanje i kontrolu navedenih poslova. Time je postavljen okvir te pravila za temeljito otklanjanje slabosti prisutnih u ovom području, premda dinamika ovog područja sa svim dionicima različite razine učinkovitosti utječe na preispitivanje funkcionalnosti ove procedure i traženje boljih rješenja kako bi ista bila u cijelosti primjenjiva.

Također prema rezultatima analize 3 županije, 179 općina i 40 gradova nije poduzelo sve potrebne **mjere za potpunu naplatu prihoda i primitaka iz nadležnosti**.

Analiza dostavljenih planova otklanjanja slabosti i nepravilnosti pokazuje da se kod pojedinih obveznika određene slabosti ponavljaju iz godine u godinu bez poduzimanja aktivnosti koje su navedene u planu otklanjanja slabosti i nepravilnosti. Prilikom izmjene Uredbe o fiskalnoj odgovornosti razmotrit će se propisivanje ograničenja u vezi mogućeg ponavljanja istih aktivnosti na otklanjanju utvrđenih slabosti u Upitniku o fiskalnoj odgovornosti.

Pregled aktivnosti unutarnje revizije u 2022. godini

Sastavni dio Izjave o fiskalnoj odgovornosti je prilog 5 - *Mišljenje unutarnje revizije o sustavu unutarnjih kontrola za područja koja su bila revidirana u godini za koju se podnosi Izjava o fiskalnoj odgovornosti*. Stoga se u Objedinjenom godišnjem izvješću, uz sveobuhvatan pregled obavljene samoprocjene sustava unutarnjih kontrola daje i pregled revizijskih aktivnosti u istom razdoblju.

Od ukupno 611 korisnika proračuna, koji su obveznici dostave Izjave o fiskalnoj odgovornosti Ministarstvu financija, njih 86 imaju uspostavljenu unutarnju reviziju i obveznici su dostave Mišljenja unutarnje revizije.

Mišljenja unutarnje revizije za 2022. dostavio je 81 obveznik, od čega:

- 28 korisnika proračuna na državnoj razini (ministarstva i ostala državna tijela razine razdjela) i

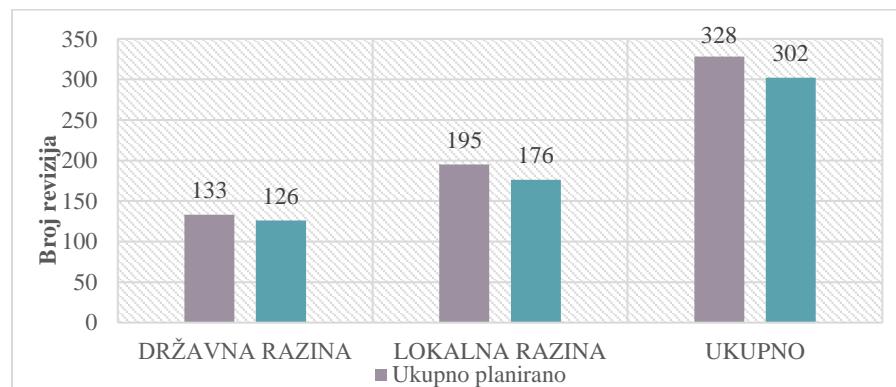

- 53 na lokalnoj i područnoj (regionalnoj) razini (županije i gradovi).

Mišljenje unutarnje revizije nije dostavilo pet korisnika proračuna, jedan na državnoj razini i četiri na lokalnoj i područnoj (regionalnoj) razini, budući da jedinice za unutarnju reviziju nisu bile funkcionalne u izvještajnoj godini, uslijed ustrojstvenih promjena i/ili izostanka djelatnika.

S obzirom na to da unutarnja revizija uspostavljena u korisniku proračuna, uz poslove unutarnje revizije koje obavlja u korisniku proračuna, obavlja ih i u svim institucijama iz svoje nadležnosti, planovi rada unutarnje revizije obuhvaćaju ukupne revizijske angažmane te se u Mišljenju unutarnje revizije prikazuje broj obavljenih revizija u korisniku proračuna i u institucijama iz nadležnosti.

Unutarnja je revizija kod 81 korisnika proračuna planirala obavljanje 328 revizija, od čega su obavljene 302 revizije, odnosno 92 %, što je prikazano na grafu:

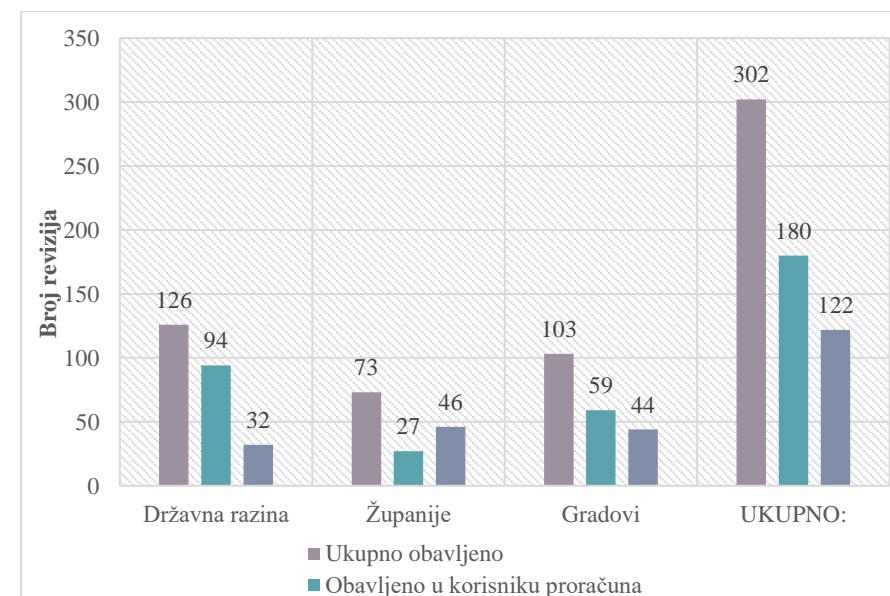

Kao razlozi neprovođenja planiranih revizija, u dijelu korisnika proračuna, navedena su sljedeća obrazloženja:

- veći revizorski angažman u savjetodavnim aktivnostima

- dio revizija započet je krajem godine, ali nisu završene do kraja izvještajnog razdoblja
- neplanirane organizacijske/kadrovske promjene u tijeku godine
- nerealizirano planirano povećanje broja unutarnjih revizora.

Od ukupnog broja obavljenih revizija (302 revizije), njih 180 (60 %) su obavljene u korisniku proračuna, a 122 (40 %) u institucijama iz nadležnosti.

S obzirom na to da se Mišljenjem unutarnje revizije, **dostavljaju samo podaci o obavljenim revizijama u korisniku proračuna** (koji su u obvezi dostavljati Izjavu o fiskalnoj odgovornosti Ministarstvu financija), **podaci u nastavku teksta odnose se samo na analizu obavljenih revizija u korisniku proračuna.**

Analizom područja u kojima su revizije obavljene, utvrđeno je da od ukupno 180 obavljenih revizija u korisnicima proračuna:

**REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO FINANCIJA
DRŽAVNA RIZNICA**

Sektor za harmonizaciju razvoja sustava unutarnjih kontrola

- ✓ 163 revizija (91%) obavljeno u područjima iz Upitnika o fiskalnoj odgovornosti
 - ✓ najveći broj unutarnjih revizija obavljen je u području Izvršavanja proračuna/financijskog plana, Izvještavanja, Upravljanja imovinom te Računovodstva
 - ✓ 17 revizija (9%) je obavljeno u ostalim područjima poslovanja (revizije programa i projekata financiranih iz fondova EU, međunarodne aktivnosti, informacijska tehnologija i informacijska sigurnost, revizije vezane uz upravljanje ljudskim potencijalima ili revizije procesa vezanih uz specifičnost poslovanja korisnika proračuna kao što su: zaštita, očuvanje i unaprjeđenje zdravlja, inspekcijski nadzor, uredsko poslovanje, gospodarenje otpadom, poslovi civilne zaštite i sl.)
 - ✓ na temelju obavljenih revizija i statusa provedbe preporuka u korisniku proračuna, izraženo je mišljenje o funkcioniranju sustava unutarnjih kontrola¹ kao:
 - zadovoljavajuće – kod devet korisnika proračuna
 - zadovoljavajuće uz stanovite nedostatke – kod 64 korisnika proračuna
 - nezadovoljavajuće – kod jednog korisnika proračuna
 - ✓ u okviru obavljenih 180 revizija dano je ukupno 630 preporuka za unaprjeđenje
- ✓ od ukupno danih preporuka, 205 preporuka (33%) je i provedeno tijekom 2022.
 - ✓ tijekom 2022. provedeno je i 355 preporuka koje je unutarnja revizija dala u ranijim razdobljima
 - ✓ provedba preporuka unutarnje revizije u 2022. rezultirala je financijskim učinkom od 329.222.062,59 kn (prema definiranim kategorijama).

Organizacijska uspostava i kapaciteti unutarnje revizije

Osim aktivnosti unutarnje revizije, putem Objedinjenog godišnjeg izvješća pružaju se i informacije o organizacijskoj uspostavi i kapacitetima unutarnje revizije u javnom sektoru.

Tako je zaključno s 31. prosincem 2022. unutarnju reviziju uspostavilo 123 korisnika proračuna, od čega je njih 98 ustrojilo neovisnu jedinicu za unutarnju reviziju. Poslove unutarnje revizije obavljalo je 259 unutarnjih revizora.

Iako je broj unutarnjih revizora pojedinačno po korisniku proračuna skroman (2,1 revizor po instituciji) gledajući javni sektor kao cjelinu, radi se o znatnom broju resursa koji, uz primjenu odgovarajućeg modela iskorištenosti i sinergijskog učinka, može postići značajne rezultate. S obzirom na specifičnost javnog sektora, stvorena je mogućnosti sinergijskog djelovanja kroz obavljanje zajedničkih revizija.

Zajedničke revizije obavljaju se kao revizije:

¹ Sedam (7) korisnika proračuna, iako su dostavili obrazac Mišljenja unutarnje revizije, nisu iskazali mišljenje o funkcioniranju sustava unutarnjih kontrola (uglavnom iz razloga što su sve revizije u 2022. obavljene u institucijama u nadležnosti)

- horizontalnih procesa - obavljaju se radi procjene sustava unutarnjih kontrola u istovrsnim procesima ili zajedničkim programima, projektima, aktivnostima koji se provode kod dvije ili više institucija
- vertikalnih procesa - obavljaju se radi procjene sustava unutarnjih kontrola u procesima ili zajedničkim programima, projektima, aktivnostima koji se provode između dvije ili više institucija međusobno povezanih vlasništvom i/ili načinom financiranja.

Cilj obavljanja zajedničke revizije, na razini pojedinačne institucije, je procjena uspostavljenog sustava unutarnjih kontrola, izražavanje mišljenja o njegovoj adekvatnosti i učinkovitosti te davanje preporuka za unaprijeđenje.

Međutim dodatno, cilj obavljanja zajedničke revizije je dobivanje općeg pregleda funkcioniranja kontrolnih mehanizama u revidiranom procesu te identificiranje „sustavnih“ slabosti, čim se dobivaju jači argumenti koji služe kao podloga za pokretanje dalnjih aktivnosti, koje zahtijevaju sustavan, a često i međusektorski pristup te za koje pojedinačno institucije, u kojoj se revizija obavljala, nema (ili ima ograničenu) nadležnost.

Temeljem Zaključka Vlade Republike Hrvatske tijekom 2023. godine obavljale su se tri zajedničke revizije i to:

1. revizija subvencija, donacija i potpora dodijeljenih iz proračuna jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, kao zajednička revizija horizontalnog procesa u čijem obavljanju je do sada sudjelovao najveći broj institucija (njih 51).

Kroz revizije je dan znatan broj preporuka čija će provedba utjecati na unaprijeđenje unutarnjih kontrola u provedbi cijelokupnog procesa, a posebno praćenja provedbe ugovorenih projekata i programa. Provedba danih preporuka za rješavanje slabosti je uglavnom u nadležnosti pojedinih

jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, dok će se dio utvrđenih slabosti i manjkavosti u revidiranim procesima iskoristiti kao informacija kod sljedeće izmjene regulatornog okvira koji uređuje područje donacija i subvencija, a posebno u fazama dodjele i praćenja iskorištenosti dodijeljenih donacija i subvencija.

2. Revizija vertikalnog procesa upravljanja zalihamama lijekova, koja se obavljala u pet kliničkih bolničkih centara, Ministarstvu zdravstva i Hrvatskom zavodu za zdravstveno osiguranje.

Rješavanje dijela utvrđenih slabosti je u nadležnosti pojedinih institucija uključenih u reviziju, međutim, obzirom da su revizijom utvrđene i sistemske slabosti u procesu upravljanja zalihamama lijekova utvrđena je potreba jače koordinacije nadležnog ministarstva za njihovo rješavanje, o čemu je obaviješteno Ministarstvo zdravstva.

3. Revizija procesa nabave koja se obavlja u pravnim osobama od posebnog interesa za Republiku Hrvatsku, utvrđene Odlukom o pravnim osobama od posebnog interesa za Republiku Hrvatsku, a koje imaju uspostavljenu unutarnju reviziju.

O rezultatima obavljenih zajedničkih revizija obavljenih u 2023. također je detaljno informirano Vijeće za sustav unutarnjih kontrola u javnom sektoru, na sjednici održanoj 23. listopada 2023.

Planirane zajedničke revizijske aktivnosti u 2024.

Na prijedlog Vijeća za sustav unutarnjih kontrola u javnom sektoru je i za 2024. godinu predviđeno obavljanje dviju zajedničkih revizija te je Zaključkom Vlade Republike Hrvatske od 30. studenoga 2023. utvrđeno da:

1. Ministarstvo pravosuđa i uprave, Ministarstvo znanosti i obrazovanja te Ministarstvo mra, prometa i infrastrukture, uključujući društva u nadležnosti koja imaju ustrojenu unutarnju reviziju (HŽ Infrastruktura

**REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO FINANCIJA
DRŽAVNA RIZNICA**

Sektor za harmonizaciju razvoja sustava unutarnjih kontrola

- d.o.o., Hrvatske ceste d.o.o. i Hrvatske autoceste d.o.o.), tijekom 2024. godine **obave reviziju korištenja kreditnih sredstava od međunarodnih finansijskih institucija (EBRD; IBRD; EIB; CEB).**
2. Jedinice područne (regionalne) samouprave i gradovi Zagreb, Split, Rijeka i Osijek da tijekom 2024. godine obave **reviziju poslovanja proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave preko jedinstvenog računa proračuna.**

U tijeku je razmjena informacija o područjima revidiranja, između uključenih jedinica za unutarnju reviziju i Ministarstva financija, kako bi se definirale početne postavke revizije te definirali zajednički elementi za godišnji plan rada jedinica za unutarnju reviziju za 2024. godinu (cilj i opseg revizije, vremenski period obavljanja i sl.).

Vodeći računa o resursima i mogućnosti za njihovo najefikasniju iskorištenost, obavljanje zajedničkih revizija u javnom sektoru pokazalo je niz prednosti. Gledajući širu sliku, temeljem rezultata za sada obavljenih zajedničkih revizija, osim što su unaprijeđeni sustavi unutarnjih kontrola revidiranih procesa u pojedinačnim institucijama, i što su revidirani procesi bolje regulativno uređeni te su sustavno riješene određene slabosti, zamjetne su i ostale, također bitne, prednosti zajedničkih angažmana. Npr. zajedničke revizije mogu pružiti veću objektivnost i nepristranost u radu jer revizori iz različitih institucija imaju različita iskustva i prakse, a time i poglede na revidirano područje, što može pomoći u prepoznavanju rizika i identifikaciji nedostataka iz šire perspektive te povećati nepristranost i objektivnost, suradnjom revizorskih resursa iz različitih institucija i različite stručnosti povećana je učinkovitost revizijskih aktivnosti, omogućena je razmjena znanja, iskustva i najbolje prakse te zajedničko učenje i jačanje suradnje što dovodi do lakše razmjene informacija, sagledavanja šire slike povezanosti i funkcioniranja institucija i novih ideja koje mogu unaprijediti funkciju interne revizije.

Uz sve gore navedene prednosti, važno je napomenuti da je uspješno provođenje zajedničkih revizija izazovno te da zahtjeva dobro planiranje, koordinaciju i komunikaciju. Zajedničke revizije koje su planirane za 2024. godinu, također će se obaviti uz koordinaciju Ministarstva financija.

Stanje sustava unutarnjih kontrola na temelju izvješća Državnog ureda za reviziju

U izvješćima o obavljenim revizijama, između ostalog, Državni ured za reviziju ukazuje i na slabosti u sustavima unutarnjih kontrola, a dani nalozi i preporuke imaju za cilj poboljšanje toga sustava.

Za potrebe Objedinjenog godišnjeg izvješća, razmatrala su se dva izvješća Državnog ureda za reviziju, i to: Objedinjeno izvješće o obavljenoj finansijskoj reviziji korisnika državnog proračuna i Objedinjeno izvješće o obavljenoj finansijskoj reviziji lokalnih jedinica.

Državni ured za reviziju u svojim nalazima u značajnom dijelu ističe slabosti upravo u sustavu unutarnjih kontrola koje su uočene i samoprocjenom putem Upitnika o fiskalnoj odgovornosti.

Detaljniji pregled nalaza Državnog ureda za reviziju i ključnih slabosti koje iz nalaza proizlaze za državnu i lokalnu i područnu (regionalnu) razinu su prikazane u Objedinjenom godišnjem izvješću.

Mjere za naredno razdoblje utvrđene Zaključkom Vlade Republike Hrvatske

Zaključkom Vlade Republike Hrvatske, od 30. studenoga 2023., uz već navedene zajedničke aktivnosti unutarnje revizije, zadužuju se:

Ministarstvo financija i Ministarstvo pravosuđa i uprave da osnuju međuresornu radnu skupinu za provođenje dubinske analize uzroka sudske sporova pokrenutih protiv državnih tijela Republike Hrvatske kako bi se

**REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO FINANCIJA
DRŽAVNA RIZNICA**

Sektor za harmonizaciju razvoja sustava unutarnjih kontrola

utjecalo na smanjenje broja sudskih sporova u budućem razdoblju, a time i na smanjenje rashoda državnog proračuna.

Kako bi se utjecalo na smanjenje broja sudskih sporova i smanjenje rashoda državnog proračuna predloženo je osnivanje međuresorne radne skupine za provođenje dubinske analize uzroka sudskih sporova koja će uključiti predstavnike ministarstava i drugih korisnika proračuna razine razdjela organizacijske klasifikacije koji su iskazali najveće stanje potencijalnih obveza po osnovi sudskih sporova na dan 31. prosinca 2022. Provedena analiza uključivat će prijedloge mjera za unaprjeđenje.

Jedinice lokalne područne i regionalne samouprave koje u nadležnosti imaju proračunske i izvanproračunske korisnike, trgovačka društva i druge pravne osobe obveznike dostave Izjave o fiskalnoj odgovornosti, a koje nisu napravile kontrolu njihovih Izjava za 2021. godinu, da do 30. travnja 2024. godine dostave Ministarstvu financija Izvješće o provedenim formalnim i suštinskim kontrolama dostavljenih Izjava za 2022. godinu, a koje obavljaju sukladno članku 16. Uredbe o sastavljanju i predaji Izjave o fiskalnoj odgovornosti i izvještaja o primjeni fiskalnih pravila (Narodne novine, broj 95/19).

Proведенim kontrolama Izjave o fiskalnoj odgovornosti za 2022. utvrđeno je da jedna županija, 16 gradova te 33 općine nisu provele kontrolu Izjava o fiskalnoj odgovornosti za 2021. godinu koje su im dostavile institucije iz njihove nadležnosti, a neke od njih čak i više godina nisu provele kontrole dostavljenih Izjava o fiskalnoj odgovornosti. Ministarstvo financija je izradilo Upute za provođenje formalnih i suštinskih kontrola te bi na temelju navedenih uputa svaka jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave trebala izraditi izvješće o provedenim kontrolama za svoje institucije iz nadležnosti.

Ministarstvo financija da do kraja 2024. donese nove Smjernice za upravljanje rizicima u institucijama javnog sektora koje će biti uskladene s međunarodnim standardima za unutarnju kontrolu i koje će uvažiti slabosti utvrđene analizom dostavljenih izjava o fiskalnoj odgovornosti i pripadajućih priloga.

Trenutno važeće Smjernice za upravljanje rizicima donesene su još 2017. godine te ih je potrebno uskladiti s najnovijim međunarodnim standardima (COSO okvir za unutarnje kontrole) i najboljom praksom, kao i s važećim propisima koji uređuju područje sustava unutarnjih kontrola te uvažiti analize trenutnog stanja u području upravljanja rizicima u javnom sektoru kako bi upravljanje rizicima postalo sastavni dio procesa donošenja odluka.

Zaključno, korisnici proračuna ustrojavaju i razvijaju sustav unutarnjih kontrola kao određeno jamstvo da će resurse s kojima raspolažu koristiti na zakonit, učinkovit i djelotvoran način.

Putem Izjave o fiskalnoj odgovornosti čelnik korisnika proračuna obavlja samoprocjenu sustava unutarnjih kontrola i pritom kroz Upitnik testira funkcionalnost unutarnjih kontrola u sedam područja poslovanja. Osim samoprocjene u okviru Izjave o fiskalnoj odgovornosti funkcioniranje sustava unutarnjih kontrola procjenjuju unutarnja te vanjska revizija (Državni ured za reviziju).

Bez obzira na način, instrumente ili nositelje procjene sustava, cilj svih vrsta procjene sustava unutarnjih kontrola je uočiti slabosti te predložiti mjere i aktivnosti za njihovo uklanjanje, odnosno unaprjeđenje poslovnih procesa, pa tako i unaprjeđenje poslovanja u cjelini.

Ministarstvo financija kontinuirano prati razvoj sustava unutarnjih kontrola u javnom sektoru te putem Objedinjenog godišnjeg izvješća Vladi

Republike Hrvatske, zainteresiranoj javnosti te struci, predočava stanje cjelovitog sustava unutarnjih kontrola u javnom sektoru. Uz navedeno, izvješćuje o aktivnostima koje su provedene u izvještajnom razdoblju, ali isto tako predlaže mjere za unaprjeđenje sustava unutarnjih kontrola, o čijoj provedbi izvještava Vladu Republike Hrvatske u sljedećem izvještajnom razdoblju.

1.1.3. Provodenje formalne i suštinske kontrole zaprimljenih Izjava o fiskalnoj odgovornosti

Ministarstvo financija je formalnom kontrolom utvrdilo da Izjavu o fiskalnoj odgovornosti za 2022. nije dostavilo pet općina, dok je jedna općina dostavila Izjavu nakon proteka zakonskog roka za predaju. Člankom 38.

Zakona o fiskalnoj odgovornosti² propisane su prekršajne odredbe te je Sektoru za finansijski i proračunski nadzor Ministarstva financija upućen prijedlog za pokretanje proračunskog nadzora.

Također je formalnom kontrolom utvrđeno da je jedan obveznik dostavio samo Izjavu čelnika koja obuhvaća razdoblje od rujna do prosinca 2022. te je zatražen proračunski nadzor. Isto tako, jedan obveznik dostavio je Izjavu za 2022. – prilog 1a, odnosno Izjavu nije temeljio i na neprovedenim nalozima i preporukama Državnog ureda za reviziju, iako je dobiveno

uvjetno mišljenje. Ministarstvo financija je od obveznika zatražilo pojašnjenje, zatražen je proračunski nadzor, a obveznik je dostavio korigiranu Izjavu – prilog 1b.

Nadalje, analiza zaprimljenih Upitnika o fiskalnoj odgovornosti pokazuje da je dio obveznika odgovorio na određena pitanja s „nije primjenjivo“ iako su na pitanja bili obvezni odgovoriti. S tim u vezi, zatraženo je pojašnjenje od ukupno 46 općina i 15 gradova. Prema obrazloženjima, uglavnom se radi o pogrešnom tumačenju davanja odgovora na pojedino pitanje i pogrešci prilikom popunjavanja Upitnika te je najveći broj općina i gradova na pitanja za koje su dali odgovor „nije primjenjivo“, uz priložene dokaze dao potvrđne odgovore. Dio jedinica je nakon zatraženog pojašnjenja na pojedino pitanje odgovorilo s „ne“.

Također treba istaknuti da se u Upitniku o fiskalnoj odgovornosti, u području transparentnosti od obveznika traži objava usvojenog proračuna odnosno usvojenih izmjena i dopuna proračuna na mrežnoj stranici u strojno čitljivom formatu. Uvidom u mrežne stranice pojedinih obveznika utvrđeno je da su navedeni dokumenti objavljeni, ali u *pdf* formatu, koji se ne smatra strojno čitljivim formatom.

Analiza dostavljenih planova otklanjanja slabosti i nepravilnosti pokazuje da se kod pojedinih obveznika određene slabosti ponavljaju iz godine u godinu bez poduzimanja aktivnosti koje su navedene u planu otklanjanja slabosti i nepravilnosti. Prilikom izmjene Uredbe o fiskalnoj odgovornosti razmotrit će se propisivanje ograničenja u vezi mogućeg ponavljanja istih aktivnosti na otklanjanju utvrđenih slabosti u Upitniku o fiskalnoj odgovornosti.

² Narodne novine, br. 111/18 i 83/23

**REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO FINANCIJA
DRŽAVNA RIZNICA**

Sektor za harmonizaciju razvoja sustava unutarnjih kontrola

Suštinska kontrola Izjava o fiskalnoj odgovornosti za 2022. godinu provedena je provjerom dostavljenih i traženih dokaza na pitanja iz Upitnika o fiskalnoj odgovornosti.

Za određena pitanja (pitanja 22.1., 22.2., 22.3., 44. i 46), kako je to i utvrđeno u referencama u Upitniku o fiskalnoj odgovornosti, u postupku samoprocjene potrebno je odrediti reprezentativni uzorak, a potom provesti testiranje tako definiranog uzorka pomoću tablica testiranja kako bi se mogao dati točan i dokaziv odgovor na to pitanje.

Za potrebe provedbe suštinskih kontrola, od obveznika je zatraženo da uz dokumentaciju kojom dokazuju točnost danog odgovora na pojedino pitanje dostave i tablice testiranja. Po broju zaprimljenih upita o tome kako izraditi tablice testiranja, kako bi ih trebalo formulirati, što moraju sadržavati i sl. razvidno je da dio obveznika pri popunjavanju Upitnika, za ovakva pitanja nije utvrdio reprezentativni uzorak niti je proveo testiranje istog pri davanju odgovora na određeno pitanje.

Budući da će svi obveznici predaje Izjave o fiskalnoj odgovornosti Ministarstvu financija, po prvi puta u 2024. za 2023. godinu Izjavu i pripadajuće privitke predavati putem novog aplikativnog rješenja koje je tako koncipirano da će se za ovaj tip pitanja obvezno prilagati i tablice testiranja, kao sastavni dio dokumentacije, kojim se argumentira i dokazuje dani odgovor, o uočenoj slabosti svakako će se posvetiti više vremena i pozornosti na izobrazbi koja će se provoditi sukladno Katalogu izobrazbe za 2024.

1.1.4. Planovi rada unutarnje revizije za razdoblje 2024. – 2026.

Strateški plan unutarnje revizije institucije izrađuju za razdoblje od 2024.-2026. te se temeljem njega izrađuje Godišnji plan za 2024.

Sukladno članku 38. Zakona o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru (NN 78/15.102/19), rukovoditelji unutarnje revizije korisnika proračuna obvezni su Ministarstvu financija do 31. siječnja elektroničkim putem dostaviti strateški plan za trogodišnje razdoblje i godišnji plan rada unutarnje revizije.

Obzirom da je u tijeku uspostava informatičkog sustava za podršku i upravljanje cijelovitim sustavom fiskalne odgovornosti i unutarnjih kontrola, dio kojega je i modul unutarnje revizije, svi rukovoditelji unutarnje revizije korisnika proračuna će izraditi i dostaviti planove rada putem navedenog informatičkog sustava.

Podsećamo rukovoditelje unutarnje revizije koji su temeljem Zaključka Vlade Republike Hrvatske od 30. studenoga 2023. (KLASA:022-03/23-07/459, URBROJ:50301-05/16-23-3) zaduženi za provedbu zajedničkih revizija, da planiraju potrebne resurse za provedbu istih godišnjim planom rada.

Zaključak je objavljen na web stranici Ministarstva financija <https://mfin.gov.hr/istaknute-teme/sredisnja-harmonizacijska-jedinica/pifc/izvjesivanje/226>.

1.1.5. Obavljanje povremene provjere kvalitete aktivnosti unutarnje revizije

Slijedom Godišnjeg plana za obavljanje povremene provjere kvalitete aktivnosti unutarnje revizije za 2023. godinu, u zadnjem kvartalu godine je obavljena jedna od dviju planiranih provjera kvalitete kod korisnika proračuna. Izvješće o obavljenoj provjeri kvalitete je u završnoj fazi izrade.

Središnja harmonizacijska jedinica nastavit će i u 2024. godini s aktivnostima obavljanja povremene provjere kvalitete

1.1.6. Projekt/operacija „Jačanje sustava fiskalne odgovornosti i sustava unutarnjih kontrola“

U okviru provedbe projekta Ministarstva financija „Jačanje sustava fiskalne odgovornosti i sustava unutarnjih kontrola“, Sektor za harmonizaciju razvoja sustava unutarnjih kontrola u razdoblju od 11. rujna do 27. listopada proveo je u četiri regionalna centra ukupno 39 edukacija o korištenju novog informacijskog sustava za podršku i upravljanje cijelovitim sustavom fiskalne odgovornosti i sustava unutarnjih kontrola. Na istima je educirano 708 budućih korisnika aplikacije – koordinatora za Izjavu o fiskalnoj odgovornosti i unutarnjih revizora

Edukacija u Zagrebu održana je od 11. do 27. rujna 2023. u Osijeku od 10. do 13. listopada 2023., u Rijeci od 24. do 27. listopada 2023. te u Splitu od 6. do 9. studenoga 2023.

Novi informacijski sustav namijenjen je korisnicima proračuna (ministarstva, državna tijela razine razdjela, županije, gradovi i općine) koji

dostavljaju Izjavu o fiskalnoj odgovornosti Ministarstvu financija te jedinicama za unutarnju reviziju ostalih korisnika proračuna.

Sustav će korisnicima omogućiti aplikativno popunjavanje Izjave o fiskalnoj odgovornosti i pripadajućih priloga, uvid u povijesne podatke te praćenje razvoja sustava unutarnjih kontrola kroz godine, a jedinicama za unutarnju reviziju aplikativnu izradu planova rada unutarnje revizije te kreiranje drugih informacija o radu jedinica za unutarnju reviziju koje se dostavljaju Ministarstvu financija, uvid u povijesne podatke te sustavno praćenje aktivnosti i rezultata rada.

Završna konferencija projekta održana je u Kući Europe 28. studenoga 2023. na kojoj su prezentirani rezultati provedbe projekta.

Konferenciju je otvorila Hana Zoričić, zamjenica glavne državne rizničarke, a rezultate projekta predstavili su članovi projektnog tima, mr. sc. Niko Raič, načelnik Sektora za harmonizaciju razvoja sustava unutarnjih kontrola, voditelji Službi u istome Sektoru, Davor Kozina i Andreja Marović i načelnica Sektora za analizu potrošnje središnje države, Nikolina Babić.

**REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO FINANCIJA
DRŽAVNA RIZNICA**

Sektor za harmonizaciju razvoja sustava unutarnjih kontrola

Projekt je financiran sredstvima Europskog socijalnog fonda, u okviru Operativnog programa „Učinkoviti ljudski potencijali 2014.-2020.“, ukupne vrijednosti iznosi 513.085,56 eura (3.865.843,17 kuna). Sufinanciranje Europske unije iznosi 85% tj. 436.122,73 eura (3.285.966,69 kn).

1.1.7. Druga sjednica Programskog vijeća za izobrazbu unutarnjih revizora u javnom sektoru

Dana 21. prosinca 2023. održana je 2. sjednica Programskog vijeća za izobrazbu unutarnjih revizora u javnom sektoru, u prostorijama Ministarstva finansija, Katančićeva 5.

Dnevni red sjednice obuhvatio je Izmjene Odluke o imenovanju članova Programskog vijeća za izobrazbu unutarnjih revizora u javnom sektoru, pregled provedene izobrazbe unutarnjih revizora u 2023. godini, najavu novog ciklusa izobrazbe za stjecanje zvanja ovlaštenoga unutarnjeg revizora za javni sektor, 29. siječnja 2023., prijedlog radionica za Katalog izobrazbe za 2024. u dijelu izobrazbe unutarnjih revizora, nacrt Upute o provođenju praktične izobrazbe za stjecanje zvanja ovlaštenoga unutarnjeg revizora za javni sektor, nacrt Upute o stalnom stručnom usavršavanju ovlaštenih unutarnjih revizora za javni sektor te nacrt Pravilnika o sadržaju i načinu vođenja registra jedinica za unutarnju reviziju i registra ovlaštenih unutarnjih revizora za javni sektor.

Sljedeća sjednica planira se održati u prvom polugodištu 2024. godine.

1.2. Izobrazba u području sustava unutarnjih kontrola

A. STRUČNO USAVRŠAVANJE U PODRUČJU FINANCIJSKOG UPRAVLJANJA I SUSTAVA UNUTARNJIH KONTROLA

1.2.1. Radionice u području sustava unutarnjih kontrola

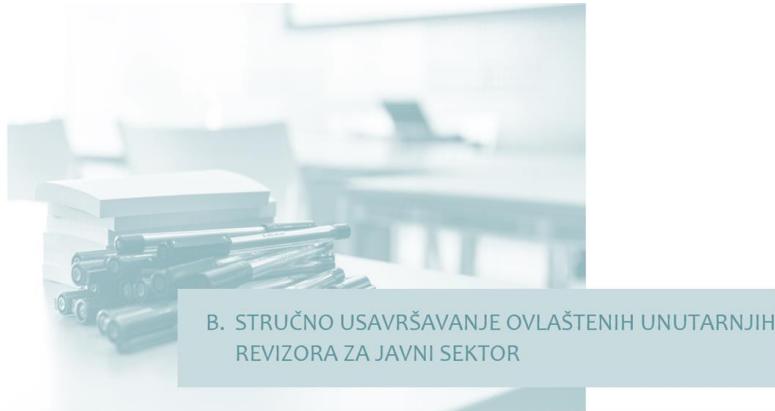
Sukladno Katalogu izobrazbe za 2023., u suradnji s Državnom školom za javnu upravu, u drugoj polovici godine održane su sljedeće radionice iz područja sustava unutarnjih kontrola:

RB	NAZIV MODULA / RADIONICE	TERMINI ODRŽAVANJA
1.	Finansijsko upravljanje i sustav unutarnjih kontrola za lokalnu razinu	28. i 29. rujna 2023.
2.	Upravljanje rizicima kod korisnika proračuna	11. prosinca 2023.
3.	Finansijsko upravljanje i sustav unutarnjih kontrola za državnu razinu	12. i 13. prosinca 2023.

Sve radionice održane su uživo, odnosno neposredno s polaznicima, a na njima je ukupno sudjelovalo 46 polaznika.

1.3. Izobrazba za unutarnje revizore u javnom sektoru

1.3.1. Radionice u području unutarnje revizije

Sukladno Katalogu izobrazbe za 2023., od lipnja do prosinca 2023. održane su sljedeće radionice u području unutarnje revizije:

RB	NAZIV MODULA/RADIONICE	TERMIN ODRŽAVANJA
1.	Identifikacija poslovnih procesa (SIPOC model za potrebe unutarnje revizije)	29. rujna 2023.
2.	Izrada strateških planova rada unutarnje revizije	14. studenoga 2023.
3.	Vizualizacija revizijskih rezultata u izvješćima funkcije interne revizije	7. prosinca 2023.

Dvije radionice su održane uživo, a jedna u *online* formatu te su bile namijenjene ovlaštenim unutarnjim revizorima na državnoj i lokalnoj razini kao i u trgovackim društvima, izuzev radionice „Izrada strateških planova rada unutarnje revizije“ koja je bila fokusirana na rukovoditelje unutarnje revizije.

Na radionicama je sveukupno sudjelovalo 388 unutarnjih revizora.

1.3.2. Održani ispiti

U svibnju 2023. Središnja harmonizacijska jedinica organizirala je i provela prvi pismeni ispit u sklopu 34. ciklusa izobrazbe za stjecanje zvanja ovlaštenoga unutarnjeg revizora za javni sektor. Popravni ispit održan je 20. lipnja 2023., a naknadno i 8. rujna 2023. godine. Tijekom sva tri održana pismena ispita, svi polaznici koji su pristupili pismenom ispitom uspješno su ga položili te kasnije prijavili početak praktične izobrazbe kroz provođenje mentorskih revizija.

Usmeni ispit održan je 8. rujna 2023. za dva kandidata, a 19. prosinca 2023. za četiri kandidata. Svi polaznici koji su pristupili usmenom ispitom uspješno su ga položili pa je u drugoj polovici 2023. sveukupno šest polaznika izobrazbe za stjecanje zvanja ovlaštenoga unutarnjeg revizora steklo stručno ovlaštenje za zvanje ovlašteni unutarnji revizor za javni sektor.

1.4. Međunarodna suradnja i aktivnosti

Suradnja s Kraljevinom Nizozemskom

U razdoblju od 10. do 13. listopada 2023. predstavnici Središnje harmonizacijske jedinice sudjelovali su na međunarodnoj konferenciji

**REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO FINANCIJA
DRŽAVNA RIZNICA**

Sektor za harmonizaciju razvoja sustava unutarnjih kontrola

naziva „Community of Learning“ koju je organizirala Nacionalna akademija za financije i ekonomiju Ministarstva financija Kraljevine Nizozemske, u Den Haagu.

Tema konferencije bila je razmjena iskustava i novi izazovi u provedbi izobrazbe iz područja financija i unutarnje revizije s zemljama sudionicima konferencije: Rumunjskom, Moldavijom, Gruzijom i Sjevernom Makedonijom. Uz Središnju harmonizacijsku jedinicu, na konferenciji je sudjelovao i predstavnik Državne škole za javnu upravu.

1.5. Konferencije, seminari, sastanci

1.5.1. 18. Godišnji seminar unutarnjih revizora u javnom sektoru

Tridesetog studenoga 2023. održan je 18. Godišnji seminar unutarnjih revizora u javnom sektoru, na temu „Sinergijski učinak unutarnje revizije u javnom sektoru“. Godišnji seminar održan je na Ekonomskom fakultetu u Zagrebu, a njemu je sudjelovalo 225 unutarnjih revizora i ostalih sudionika.

Godišnji seminar otvorila je Danijela Stepić, glavna državna rizničarka, nakon čega je sudionike pozdravio i Niko Raič, načelnik Sektora za harmonizaciju razvoja sustava unutarnjih kontrola. Recentne aktivnosti Središnje harmonizacijske jedinice predstavili su Aleksandra Andonovski, voditeljica Službe za koordinaciju razvoja sustava unutarnje revizije i Davor Kozina, voditelj Službe za koordinaciju razvoja sustava unutarnjih kontrola i Andreja Marović, voditeljica Službe za organizaciju izobrazbe.

Na seminaru su prezentirani rezultati projekta „Jačanje sustava fiskalne odgovornosti i sustava unutarnjih kontrola“ i sadržaj novog Priručnika za unutarnje revizore, verzija 6.0., koji je podijeljen unutarnjim revizorima za vrijeme seminara.

Održane su prezentacije o novom Međunarodnom okviru profesionalnog djelovanja s naglaskom na posebnosti standarda u primjeni institucija javnog sektora te o suradnji Agencije za reviziju sustava provedbe programa Europske unije i unutarnje revizije.

REPUBLIKA HRVATSKA MINISTARSTVO FINANCIJA DRŽAVNA RIZNICA

Sektor za harmonizaciju razvoja sustava unutarnjih kontrola

Posljednji dio seminara bio je rezerviran za panel raspravu o sinergijskom učinku rada unutarnjih revizora, u kojoj su, uz načelnika Središnje harmonizacijske jedinice, sudjelovali i rukovoditelji unutarnje revizije te unutarnji revizori s državne i lokalne razine.

Ovim putem, još jednom, zahvaljujemo svim predavačima kao i sudionicima 18. Godišnjeg seminara unutarnjih revizora te posebno Ekonomskom fakultetu u Zagrebu na ustupanju prostora za održavanje seminara.

1.5.2. Suradnja u okviru PEM PAL-a

PEM PAL

Zajednica prakse za unutarnju reviziju je u listopadu ove godine održala Plenarnu sjednicu i sastanke Radne skupine za unutarnju kontrolu u Taškentu, u Uzbekistanu.

Tema Plenarne sjednice bila je sinergija i koordinacija između unutarnje kontrole javnih financija (PIFC) s reformama u području upravljanja javnim financijama (PFM) i javne uprave (PAR). Na sjednici su predstavljene novosti vezane za unutarnju reviziju u pojedinim zemljama (članicama PEMPAL-a i šire) te su pružene informacije zemlji domaćinu vezane za reforme te zemlje u području unutarnje revizije i unutarnje kontrole.

Na sastanku Radne skupine za unutarnju kontrolu raspravljalo se o osnovnim ciljevima i praktičnim koracima za razvoj učinkovitog okvira

upravljanja rizicima unutar javnog sektora, uključujući razumijevanje uloge upravljanja rizicima u Modelu tri linije Globalnog instituta internih revizora.

Svi materijali s navedenog događaja dostupni su na stranicama PEMPAL-a na linku: <https://www.pempal.org/event/internal-audit>.

1.5.3. Forum za javni sektor ECIIA-EUROSAI

U listopadu 2023. predstavnici Hrvatskog instituta internih revizora sudjelovali su na Forumu za javni sektor ECIIA-EUROSAI.

Tema foruma bila je suradnja unutarnje i vanjske revizije u javnom sektoru na konkretnim primjerima. Raspravljalo se o načinu na koji bi unutarna i vanjska revizija trebale surađivati te glavnim izazovima suradnje. Predstavljeni su rezultati istraživanja koje su ECIIA i EUROSAI preveli u javnom sektoru zemalja članica te je održan panel na kojem su predstavnici interne revizije i državne revizije iz Ujedinjenog kraljevstva, Nizozemske, Portugala, Malte i Litvanije iznosili svoje primjere suradnje.

Glavni zaključak s održanog foruma je da unutarnja i vanjska revizija trebaju što uže surađivati i izbjegavati duplicitiranje troška, kako bi postigle što bolje rezultate uz manje troškova.

2. JESTE LI ZNALI?

U (Narodnim novinama, br. 83/23.) objavljen je Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o fiskalnoj odgovornosti

Ovim izmjenama i dopunama proširuje se broj novih obveznika sastavljanja i predaje Izjave o fiskalnoj odgovornosti. Obveznici sastavljanja i predaje Izjave postaju:

**REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO FINANCIJA
DRŽAVNA RIZNICA**

Sektor za harmonizaciju razvoja sustava unutarnjih kontrola

- sve pravne osobe od posebnog interesa za Republiku Hrvatsku, koje Vlada utvrđuje odlukom. Odlukom o pravnim osobama od posebnog interesa za Republiku Hrvatsku (Narodne novine br. 147/21. i 78/23.) utvrđeno je 36 pravnih osoba od posebnog interesa
- sva trgovačka društva u kojima RH i/ili jedna ili više jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave imaju pojedinačno ili kumulativno većinsko vlasništvo/suvlasništvo, a koje se upisuje u Registar trgovačkih društava i drugih pravnih osoba obveznika davanja izjave o fiskalnoj odgovornosti koje vodi Ministarstvo financija
- trgovačka društva i druge pravne osobe nad kojima obveznici primjene Zakona o fiskalnoj odgovornosti (upisani u Registar proračunskih i izvanproračunskih korisnika i Registar trgovačkih društava i drugih pravnih osoba obveznika davanja izjave) imaju pojedinačno ili kumulativno većinsko vlasništvo/suvlasništvo ili su njihovi osnivači.

Izmjenama Zakona pojašnjen je pojam formalne i suštinske provjere sadržaja izjave i drugih akata koji se dostavljaju uz izjavu te su dodatno razrađene prekršajne odredbe

Uredba o načinu ocjene i postupku odobravanja investicijskih projekata za koje obveze preuzimaju proračunski korisnici državnog proračuna, jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave i proračunski korisnici jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave objavljena je u Narodnim novinama, br. 158/23). Uredbom su definirane četiri kategorije investicijskih projekata, a za svaku kategoriju propisana je obveza izrade određenih pred-investicijskih studija i projektne dokumentacije.

Ministarstvo financija izradit će priručnik kojim će se utvrditi minimalni sadržaj pred-investicijskih studija u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ove Uredbe.

U prosincu 2023. godine na eSavjetovanju bilo je više prijedloga propisa iz djelokruga Ministarstva financija temeljem obveza iz čl. 6., čl. 47., čl. 61. i čl. 134. Zakona o proračunu (Narodne novine, br. 144/21.) čije se usvajanje očekuje u narednom periodu i to:

- Pravilnik o pripremi proračuna i finansijskog plana
- Prijedlog Pravilnika o načinu i uvjetima izvršavanja državnog proračuna i finansijskog plana proračunskog korisnika državnog proračuna s jedinstvenog računa državnog proračuna
- Pravilnik o proračunskom računovodstvu i računskom planu

3. NAJAVLJUJEMO

Novi ciklus izobrazbe za stjecanje zvanja ovlaštenoga unutarnjeg revizora za javni sektor

**REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO FINANCIJA
DRŽAVNA RIZNICA**

Sektor za harmonizaciju razvoja sustava unutarnjih kontrola

Tijekom cijele godine zaprimaju se prijave za novi (35.) ciklus izobrazbe za stjecanje zvanja ovlaštenoga unutarnjeg revizora za javni sektor putem dostave potrebne dokumentacije na adresu elektroničke pošte shj@mfin.hr

Sukladno Pravilniku o izobrazbi, uvjetima i načinu polaganja ispita za stjecanje zvanja ovlaštenoga unutarnjeg revizora za javni sektor, Središnjoj harmonizacijskoj jedinici potrebno je dostaviti:

- a) dokaz da je stjecanje stručnog ovlaštenja uvjet za obavljanje poslova radnog mjesata na koje je polaznik raspoređen (presliku rješenja o rasporedu na radno mjesto u unutarnjoj reviziji ili ugovora o radu na poslovima unutarnje revizije na neodređeno vrijeme)
- b) popunjena i potpisana obrazac „Prijavnica za pohađanje izobrazbe za stjecanje zvanja ovlaštenoga unutarnjeg revizora za javni sektor“
- c) uvjerenje da se protiv polaznika ne vodi kazneni postupak, u izvorniku koji ne smije biti stariji od šest mjeseci od datuma podnošenja prijavnice za pohađanje izobrazbe.

Početak izobrazbe najavljen je za 29. siječnja 2024., a izobrazba će se održati u tri modula: (1) Uvod u unutarnju reviziju i sustav unutarnjih kontrola u javnom sektoru, (2) Metodologija rada unutarnje revizije i (3) Financijsko upravljanje i računovodstvo.

Izobrazba će se održati neposredno, u Zagrebu, a biti će omogućeno i *online* praćenje, u slučaju izvanredne potrebe.

Čelnici institucija obaviješteni su o početku novog ciklusa izobrazbe i službenim pismenom poslanim krajem prosinca kako bi još uspjeli prijaviti moguće polaznike izobrazbe.

Katalog izobrazbe za 2024.

Najavljujemo skrašnju objavu novog Kataloga izobrazbe za 2024. godinu u kojem ćete moći pronaći planirane radionice u organizaciji Ministarstva financija iz područja finansijskog upravljanja i sustava unutarnjih kontrola te iz područja unutarnje revizije.

Katalog izobrazbe objavit će se na mrežnim stranicama Ministarstva financija.

Izvješće o stalnom stručnom usavršavanju ovlaštenog unutarnjeg revizora za javni sektor za 2023.

Izvješće o stalnom stručnom usavršavanju ovlaštenog unutarnjeg revizora za javni sektor za 2023. godinu podnosit će se u elektroničkom obliku putem aplikacije koju je Ministarstvo financija izradilo u okviru projekta „Jačanje sustava fiskalne odgovornosti i sustava unutarnjih kontrola“, a aplikacija će tijekom siječnja 2024. biti dostupna na mrežnoj stranici Ministarstva financija.

Sukladno trenutačno važećem Naputku o stalnom stručnom usavršavanju ovlaštenih unutarnjih revizora u javnom sektoru (Narodne novine 24/2016), ovlašteni unutarnji revizor u obvezi je ostvariti najmanje 30 bodova za stalno stručno usavršavanje u jednoj kalendarskoj godini. Ako ne ostvari minimalni propisani broj bodova, obvezan je to u Izvješću obrazložiti, odnosno navesti razloge neispunjavanja obveze stalnog stručnog usavršavanja. Obvezu

**REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO FINANCIJA
DRŽAVNA RIZNICA**

Sektor za harmonizaciju razvoja sustava unutarnjih kontrola

podnošenja Izvješća za 2023. godinu nemaju ovlašteni unutarnji revizori koji su tijekom 2023. godine bili odsutni s radnog mjestu duže od 6 mjeseci.

Nadalje, prema Naputku, rok za podnošenje izvješća je do 15. siječnja tekuće godine za prethodnu godinu, međutim zbog uspostavljanja i prilagodbe nove aplikacije, rok za podnošenje Izvješća za 2023. godinu prodlužit će se do 31. siječnja 2024. godine.

Ažuriranje registara u nadležnosti Središnje harmonizacijske

Ukazujemo na potrebu redovnog ažuriranja podataka vezanih uz status ovlaštenih unutarnjih revizora kao i jedinice za unutarnju reviziju. Molimo da do aktivacije nove aplikacije koja će omogućiti podnošenje podataka, svoje podatke, zaključno s prosincem 2023., ažurirate putem obrazaca dostupnih na web stranici Ministarstva financija.

Registrar jedinica za unutarnju reviziju za javni sektor:

<https://e-upitnik.gov.hr/index.php/741617/lang-hr>

Registrar ovlaštenih unutarnjih revizora:

<https://e-upitnik.gov.hr/index.php/764744/lang-hr>

Podsjetnik za obveznike predaje Izjave o fiskalnoj odgovornosti Ministarstvu financija

U okviru projekta „Jačanje sustava fiskalne odgovornosti i sustava unutarnjih kontrola“ koji je financiran iz Europskog socijalnog fonda izrađeno je aplikativno rješenje za popunjavanje i predaju Izjave o fiskalnoj odgovornosti i pripadajućih priloga. Svi obveznici predaje Izjave o fiskalnoj odgovornosti Ministarstvu financija za 2023. obvezni su Izjavu i pripadajuće priloge popuniti u aplikaciji i poslati je Ministarstvu financija najkasnije do 1. travnja 2024. Na temelju dobivenog ovlaštenja koordinator za sastavljanje

i predaju Izjave (i zamjenik ako je tako određeno) će imati pristup aplikaciji kroz cijelu godinu, a popunjavanje Upitnika o fiskalnoj odgovornosti i svih drugih priloga uz Izjavu bit će omogućeno već u veljači 2024.

4. ZAVRŠNE NAPOMENE

Pozivamo vas da se uključite u kreiranje Biltena. Svoje radove, prijedloge ili komentare možete poslati na adresu elektroničke pošte: shj@mfin.hr.

KLASA: 131-01/23-01/26

URBROJ: 513-05-04-23-3

Zagreb, 29. prosinca 2023.